

FACULTY OF ARTS, COMMERCE, MANAGEMENT & SCIENCES**B.A./B.Com./B.Sc./B.B.A., I-Semester (New & Old-Backlog) Examinations, December-2020**
(Second Language)**SANSKRIT-1****Time: 2 hours****Max Marks: 80****सूचना:** चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत।**4x20=80M**

1. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत।
  - a) अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा हिमालयो नाम नगाधिराजः।
पूर्वापरौ तोयनिधी वगाह्य स्थितः पृथिव्या इव मानदण्डः॥
  - b) अनन्तरत्नप्रभवस्य यस्य हिमं न सौभाग्यविलोपि जातम्।
एको हि दोषो गुणसन्निपाते निमज्जतीन्दोः किरणेष्विवाङ्कः॥
2. द्वयोः श्लोकयोः प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत।
  - a) पदं तुषारस्तृतिधौतरक्तं यस्मिन्नदृष्ट्वापि हतद्विपनाम्।
विदन्ति मार्गं नखरन्ध्रमुक्तैर्मुक्ताफलैः केसरिणां किराताः॥
  - b) वनेचराणां वनितासखानां दरीगृहोत्सङ्गनिषक्तभासः।
भवन्ति यत्रौषधयो रजन्यामतैलपूराः सुरतप्रदीपाः॥
3. धर्मबद्धो दौवारिक इति पाठ्यांशस्य सारं लिखत।
4. "कृतघ्ने नास्ति निष्कृतिः" इति पाठ्यांशस्य सारं लिखत।
5. दशरथेन पौरैश्च उक्तान् श्रीरामस्य गुणान् वर्णयत।
6. "एष धर्म सनातनः" इति पाठ्यांशस्य सारं विवृणुत।
7. द्वौ शब्दौ सर्वासु विभक्तिषु लिखत।
  - a) देव   b) नदी   c) रमा   d) पितृ
8. i) नामनिर्देशपूर्वकं त्रिषु सन्धिं विघटयत।
  - a) महोत्सवः   b) वधूहः   c) दिव्यौषधम्   d) नराश्च
 ii) नाम निर्देशपूर्वकं त्रीणि सन्धत्त।
  - a) मुकुन्द + इति   b) पद् + नगः   c) यदि + एवं   d) हरि + इच्छा
9. महाकविकालिदासमुद्दिश्य संक्षेपेण लिखत।
10. ससन्दर्भं व्याख्यात।
  - i) जीर्णस्यास्य शरीरस्य विश्रान्तिमभिरोचये।
  - ii) निर्भकिण हारिणा च मुखमण्डलेन पर्यचिनोत्।
  - iii) दिव्यैर्गुणैः शक्रसमो रामः सत्यपराक्रमः।
  - iv) एको हि दोषो गुणसन्निपाते निमज्जतीन्दोः किरणेष्विवाङ्कः।